

DELAJSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 30

Sreda, 17. aprila 1935

Leto X

V 175 okrajih

smo zbrali podpise za našo listo

Bratske beograjske »Radničke
Novine« poročajo, da smo zbrali več
kot v polovico okrajih (šestih bano
vinah) podpise za našo kandidatno
listo.

S tem je doseženo zakonito šte-
vilo okrajev, v katerih se mora po
volilnem zakonu zbrati za listo po
trideset sodno overovljenih podpi-
sov.

Ogrski socialni demo- krati 11 mandatov

Končni izid madžarskih volitev

Ogrski socialni demokrati so iz-
vojevali 11 poslancev v volilni borbi
za parlament. Zmagala je povsod s
prvo večino. V mnogih okrajih je pa
izgubila zaradi mahinacij režima de-
set tisoče glasov kot raztreseni. Tako
na primer v enem samem budimpe-
štanskem okraju 16.000, kar je znak
volilnega reda in sistema pri vo-
litvah.

Deželni zbor Danziga

Fašisti so v Nemčiji bombastično
razglašali, da dobe v Danzigu pri vo-
litvah za deželni zbor 90 odst. gla-
sov. To se pa ni zgodilo in je za
nemški fašizem znatna blamaža, ker
so kljub vsemu tererju dosegli le
59.6 odst. glasov.

Novi deželni zbor šteje 12 social-
nih demokratov, 9 centrumašev, 3
nacionalce, 2 komuniste, 2 Poljaka
in 44 fašistov.

Fašisti torej nimajo dveh tretjin
v deželnem zboru in ne bodo mogli
izpreminjati ustave.

Obnovitev belgijske- ga gospodarstva

Odkar so vstopili socialni demo-
krati v belgijsko vladno, je pričel veti
v gospodarski politiki nov duh. Pred-
vsem je vlada sklenila nastopiti proti
kapitalističnim špekulantom, ki zadr-
žujejo blago, da se mu dvignejo ce-
ne. Istotako se je izvedla preiskava
glede borznih manevrov, v bankah
in v mnogih uredništvih gospodar-
skih in finančnih listov. Obenem
ustanovi vlada državno hipotekno
banko in delovni urad.

Belgijska vlada je s tem priznala,
da je kapitalizem zlo, ki veča social-
no bedo.

Norveška delavska stranka se pripravlja na volitve

Manifestacijski pohod v Oslo

Na Norveškem imajo 1936 vo-
litve v parlament. Delavska stranka
računa, da dobi v novem parlamentu
absolutno večino.

Dne 2. junija 1935 priredi norve-
ška socialna demokracija v glavnem
mestu Oslo veliko manifestacijo de-
lavcev, malih kmetov in ribičev za
delovni načrt, ki ga je izdelala
stranka.

Pred kratkim objavljeni načrt
vsebuje znatno materialno pomoč
delavcem, malim kmetom in ribiče-
mu prebivalstvu, česar meščanske
stranke ne morejo zagovarjati.

Pomočki, ki so znatni, se pridobe
potom direktnega obdavčenja.

Rokodelstvo ima zlato dno

Ta pregovor je izražal moč, ugled
in blagostanje, ki ga je nekoč užival
obrtniški stan. Stroji v službi posa-
meznih kapitalistov in denarno go-
spodarstvo sta izpodkopala ugodni
položaj obrtništva.

Brezvestna kapitalistična politika
je prignala razvoj tako daleč, da se
danes godi marsikateremu obrtniku
slabše nego zaposlenemu industrij-
skemu kvalificiranemu delavcu. So
sicer samostojni mojstri, ali ti mojstri
morajo delati dan in noč in od vsega
truda čisto ne dobe niti toliko, da bi
mogli dostojno preživljati svoje dru-
žine. Redki so danes mojstri, ki bi
ne bili zarubljeni za vse, kar se sm-
po postavi zarubiti, tako da imajo po
vsem delu v potu svojega obraza le
še tisto, česar se jim po zakonu ne
sme vzeti.

Kapitalizem goni v revščino ne
samo delavce in uradnike, temveč
tudi obrtnike. Obrtniki to žalostno
sliko neradi priznajo, ali kljub temu
je slika resnična in se ne da skriti.
Če hočejo rešiti svoj obstoj in svoj
ugled, morajo jasno spoznati to brid-
ko resnico in kreniti na pot, po ka-
teri bodo dosegli boljše razmere. Pri
takem položaju se obrtništvo ne sme
prepirati radi častihlepnosti posa-
meznih oseb, se ne sme izgubljati v
tem, da kompromisarijo razni zaup-
niki z meščanskimi strankami in ka-
pitalisti, temveč morajo iti odločno
v boj za svoje pravice, kakor je to
storilo delavstvo. Ne smejo še naprej
pričakovati rešitve od tiste gospode,
ki jih uničuje, ampak se morajo zdru-
žiti z delovnim ljudstvom, s katerim
imajo skupne interese.

Obrtniki morajo kakor drugi na-
praviti nek načrt za obrambo svojih
pravic. Svoje sile morajo osredoto-
čiti tam, kjer jim industrijski kapital
nikakor ni kos. Pri vsej industriji bo
rokodelska izurjenost še vedno ve-
ljala. So panoge, kjer industrija obrt-
nikov sploh ne more spodrinuti. Pol-
no je raznih del, ki jih more izvršiti
le obrtnik. Saj je obrtnik v nekaterih
izdelkih pravi umetnik in njegovi iz-
delki uživajo pravi sloves. In to mo-
rajo obrtniki predvsem očitati.

Zato pa je potrebna

samostojna obrtna zbornica,

ki bo po gotovem načrtu podpirala
organizirano obrtniško delavnost in
jo ščitila pred vsako čezmerno obre-
menitvijo. Prav v vprašanju obrtne
zbornice bi lahko obrtniki videli, ka-

ko je vsa gospoda proti njim. Vse
dnevno časopisje, »Jutro« kakor
»Slovenec« je proti samostojnim
obrtničkim zbornicam in zagovarja
zbornice TOI.

Zdrava pamet sama pove, da O
in I ne gresta skupaj. Ali nasprotniki
obrtništva iščejo vse mogoče pretve-
ze proti obrtnim zbornicam, češ da
ne gre razbijati TOI-enote, da bo pre-
draga režijska s samostojnimi zborni-
cami itd. V resnici pa gre le za to, ali
hočejo obrtniki kar naprej tlačniti
drugim, ali hočejo delati za sebe.
Obrtna zbornica ne bo prav nič pre-
draga, ker si jo bodo obrtniki usta-
novili razmeram primerno. Saj ne
rabijo marmornatih stopnic in pozla-
čenih lestencev kakor kapitalisti,
temveč dom in ustanovo, v kateri se
bo z obrtniško marljivostjo in idea-
lizmom delalo za obrtniške interese.
Skromen dom bo obrtna zbornica, ali
bo le njihov obrtniški dom.

Če bodo obrtniki res spoznali
svojo pravo pot, jih bo vse delovno
ljudstvo v njihovih stremljenjih pod-
piralo. Želimo obrtnikom, da pridejo
do tega spoznanja, dokler je še čas.
Čim prej, tem bolje bo za nje.

Pri sedanjih volitvah v parlament
je samo ena prava lista delovnega
ljudstva z nosilcem dr. Ž. Topalo-
vičem na čelu. Ta lista odločno od-
klanja vsako kapitalistično politiko
in pozna samo interese tistih, ki pod
kapitalizmom trpe, to je delavcev,
obrtnikov in kmetov. Zato so na tej
listi tudi obrtniki na odličnih mestih
in gotovo je, da bodo nekateri tudi
izvoljeni.

Tako kandidira na naši listi v
Ljubljani ugleden čevljarški mojster,
predsednik splošne čevljarške in pro-
duktivne zadruga s. Jernej Perdan;
za krški srez znani čevljarški moj-
ster in predsednik tamkajšnjega obrt-
niškega društva s. Ivan Bizjak itd.
Obrtniških kandidatov na naši listi
je mnogo tudi v srbskih in hrvaških
krajih. Obrtniki ste videli, kako so
vas drugi samo izigrali, obrtniki ste
občutili, koliko so za vas naredili
JNS-ari, obrtniki ste doživljali, ka-
ko se je gospoda vašim zahtevam
samo posmehovala. Ne dajte se več
izigravati, stopite na plan za svoje
pravice, podajte roke kmetom in vse-
mu delovnemu ljudstvu, ker le z zve-
zo delovnega ljudstva boste dosegli
to, kar vam gre po vseh postavah
pravičnosti!

Pred novo naredbo o delovnem času

Odločno za njeno izboljšanje!

Pri nas skušajo sedaj v krizi z
vsako revizijo naredbe o delovnem
času ali podaljšati delovni čas ter
obdržati nočno in nedeljsko delo.
Komično je zlasti, da so, recimo,
ljubljanški trgovci proti podaljšanju
delavnika, da je velik del pekov za
odpravo nočnega dela in da je veči-
na brivskih delodajalcev za nedelj-
ski počitek. Toda delovni čas se po-
daljšuje, uvaja nočno in nedeljsko
delo.

Zakaj je ta stvar komična? Ali
delodajalci zaradi prekratkega de-
lovnega časa ne morejo opraviti svo-
jega dela, ali jim bo nedeljski poči-
tek odvzel zaslužek? O ne, to pač ne
bo držalo. Vsa obrt, vsa trgovina se

pritožuje, da ima premalo dela, da
ima torej že sedaj predolg delovni
čas. To je tudi resnica. Zato je po-
daljševanje delovnega časa, nočno in
nedeljsko delo morda kaprica tega
ali onega, ki pa v dobrobit teh obrti
ne more nič prispevati.

Vzroki krize in bede so drugje,
ne v delovnem času. Zato so ukrepi
proti opravičenim zahtevam delav-
stva nerazumljivi in reakcionarni, ki
niti v gospodarskem sistemu niso
utemeljeni.

V prid razvoju obrtništva naj bi
se rajši pričele akcije, ki bi gospo-
darstvu res koristile. Obrtniki so rav-
no tako žrtev kapitalizma, industrije
in kartelov kakor delavci.

V spomin pokojnega s. dr. H. Tume

V petek popoldne smo pokopali
s. dr. H. Tumo, velikega in požrtvo-
valnega kulturnega delavca. Njego-
vega pogreba v petek, dne 12. t. m.
se je udeležilo prav mnogo občin-
stva in zaupniki delavskih organiza-
cij. Pokojnika je pred leti imenovala
»Svoboda« za častnega predsednika,
ker je prav kulturni organizaciji po-
svetil kot predsednik in tudi sicer
mnogo svojega dela. Skromni pokoj-
nik je vnaprej izrekel željo, da bo
njegov pogreb skromen, vendar pa
je bila njegova zadnja pot veličastna,
vredna velikega pokojnika.

Vojska proč od politike

Vojni svet v Bolgariji je načelno
sklenil, da se vojska sukcesivno
umakne iz politike. S tem bi prene-
hala diktatura v Bolgariji. Vojni svet
pa dostavlja, da se to ne zgodi takoj
in da hoče tudi sam obdržati vpliv na
državno politiko. Prvi predsednik
vlade naj bi bil vojak, ki bi sprejel
meščanske politike v svojo vladno.

„Stanovska država je blagoslov odzgoraj“

Za kapitalizem seveda!

Avstrijska uradna statistika poroča, da
je bilo 1934, torej v prvem letu »stanovske
države« sklenjenih 180 kolektivnih pogodb,
pri katerih so se znižale mezde povprečno za
4 do 8 odstotkov ter odprava ali vsaj znižan-
je nabavnih prispevkov in drugih doklad.
Pri nekaterih strokah, steklarjih, steklobrus-
cih so bile plače še bolj znižane. Nabavni
prispevki so bili znižani od 25 do 35 odstot-
kov ali pa sploh odpravljani. Mogoče pa je,
da so mezde nelegalno padle še bolj, kar
se pa statistično ne da ugotoviti. (Če stati-
stik ne bo!) To poročilo brez sramu pove, da
so mezde v resnici še mnogo nižje, kakor so
določene s kolektivnimi pogodbami. In kaj
pravi krščansko-socialno glosilo »Oesterrei-
chische Arbeiter« k redukciji plač? Ta eno-
stavno pravi: »redukcije plač so jasni znaki
gospodarske krize«, kar pa ni res, zakaj v
krizi je lahko manj delavcev zaposlenih, ni-
so pa nujne redukcije plač.

Da pa vladna poročila sama sebe pohva-
ljajo in krščanski socialci pa demonstrirajo
svojo nevednost in nekritičnost, poročajo
še to-le:

Pod novim režimom vse napreduje. In
prav imajo, zakaj kapitalizem res cvete pse-
nica. V isti številki pravijo namreč, da so
sladkorne tovarne izplačale dividendo od 15
do 17 odstotkov. Tudi mednarodnožitna tr-
govinska družba je izplačala delničarjem 18
odstotkov dividende.

Takih zgledov bi iz poročil našli lahko
še več. Če poročajo vladni listi tako, potem
bo najmanj to res. In koliko se zamolči, skri-
je. Ali dobički kapitalistov pa le napredujejo;
če delavske plače padajo, kaj zato, ti niso
»stanovska država«.

Žalostna družba. V Celju so kovali tudi
nekakšno jugoslovansko vsedržavno zaje-
nico narodnih »socialistov«. Bil je poleg
NSZ navzoč še tudi Jugosl. narodni de-
lavski sindikat in — čujte in strmite — Ors
(Opći radnički savez), katerega delegat
Vilim Haramina je tudi govoril. To je ža-
lostno za naše bivše hrvaške sodruge, da
so po sporu z Ursom prijadrali v hipernacio-
nalistične vode. Je pa vendar dobro, da so
pokazali, kdo in kaj so. Se bomo vsaj
poznali.

Vlada je izdala poostreno odredbo o
zaposlovanju inozemcev. Inozemca se more
zaposeliti le po posebnem dovoljenju mini-
strstva, če so doprinešeni dokazi, da za do-
tično stroko res nimamo v državi domače-
ga strokovnjaka.

Zaradi tega smo mnenja, da je
opij v obliki socialne reakcije prav
tako škodljiv obrtnikom kakor delav-
stvu. Opajanje s takim opijem se jih
le omamlja, dokler se zbude v še več-
ji mizeriji.

Naši volilni shodi

Srez Maribor, desni breg, na pohodu za listo s. Živka Topalovića

Preteklo soboto, nedeljo in ponedeljek se je vršilo na desnem bregu 8 volilnih shodov, kateri so bili sijajno obiskani. Na njih je vladalo veliko navdušenje za listo delovnega ljudstva, katere nosilec je s. Ž. Topalović s sreskima kandidata s. Petejanom in Dornom. Takega navdušenja za našo stvar že od l. 1920 nismo opazili, kar najbolj kaže, kako dobro smo interpretirali razpoloženje naših delavcev, nameščencev in malih kmetov za samostojno listo Zveze delovnega ljudstva. Nasprotniki, ki so opazovali ta naša enodušna zborovanja, so bili naravnost zaprepašeni in so izgubili vsako voljo za borbo proti naši listi, ker so se prepričali, da med delovnim ljudstvom nima kaj iskati, kajti delovno ljudstvo sresa Maribor desni breg si hoče izvoliti svojega od vseh neodvisnega poslanca, ki bo v skupščini branil samo interese delovnega ljudstva.

Pobrežje.

V soboto, dne 13. aprila zvečer se je vršil krasno obiskan shod Zveze delovnega ljudstva na Pobrežju, kjer sta govorila sreski kandidati s. Josip Petejan in s. dr. Avg. Reisman cele tri ure in ob stalnem zanimanju delavstva ter obrtnikov razlagala današnji gospodarski, socialni in politični položaj Jugoslavije ter nujno potrebo združenja vsega delovnega ljudstva za volitve poslancev. Prišlo je tudi nekaj pristašev nasprotnikov, ki so deloma mirno poslušali govore, dva razgrajata pa so delavci po prvih medklicih poignali skozi vrata. Navdušenje sodevov za našo listo je bilo tolikšno, da se je takoj prijavilo čez dvajset novih naročnikov »Delavske Politike«, med njimi 72 let stari železniški upokojenec s. Vohl, ki je tudi obljubil neumorno agitirati za zmagbo liste s. Topalovića.

Limbuš.

V nedeljo, dne 14. aprila dopoldne so se zbrali somišljeniki Zveze delovnega ljudstva v Limbušu, kjer je otvoril lepo zborovanje s. Šauperl. Mesto zadržanega kandidata s. Petejana je navzočim delavcem, viničarjem in kmetom razložil program Zveze delovnega ljudstva govornik s. dr. Reisman, katerega so navzoči ob največjem navdušenju in pritrditvami poslušali čeli dve uri. Spregovoril je še nek sodrug ter bodril delovno ljudstvo k delu za zmagbo kandidata s. Petejana. Po zborovanju se je prijavilo kar 25 novih naročnikov »Delavske Politike«. Naročnino bo pobiral s. Šauperl mlajši. Delavstvo v Limbušu je posebej zanimalo poročilo govornika dr. Reismana o usodi železničarskega Podpornega društva, ker imajo tudi v Limbušu pogrebno društvo, ki ima okrog 500 članov in že nad 50.000 Din premoženja. Ves Limbuš bo volil listo s. Petejana, kar se je videlo že na tem, da je istočasno napovedal shod tudi nasprotni kandidat, ki pa je imel v sosednji gostilni dobesedno prazno dvorano, tako da sploh ni imel komu govoriti.

D. M. Brezje.

Tudi pri nas se je preteklo nedeljo popoldne vršil volilni shod, katerega se je

(vključno temu, da se je vršil ob neugodnem času) udeležilo lepo število delavcev in malih kmetov. Shodu je predsedoval s. Gradišnik, poročal pa je s. Petejan, čigar referat so navzoči sprejeli z velikim navdušenjem. Po referatu s. Petejana je govoril s. Karner, na kar se je tudi tu prijavilo nekaj novih naročnikov za »Delavsko Politiko«. Shod je bil zaključen s pozivom, da dne 5. maja vsi volimo listo s. Ž. Topalovića, kar se bo tudi zgodilo.

Razvanje pri Mariboru

Minulo soboto se je vršil pri nas shod liste Zveze delovnega ljudstva, ki je bil prav lepo obiskan. Shodu je predsedoval s. Cofhter, o političnem položaju in programu liste Zveze delovnega ljudstva pa je poročal s. Jelen iz Maribora. H koncu je govoril še s. Grigič, ki je zlasti poudaril potrebo razširitve našega časopisa. Zborovalci so z zanimanjem sledili izvajanjem govornikov in sklenili, da bodo dne 5. maja strnjeno glasovali za listo s. Živko Topalovića.

Delavstvo v Hočah za listo s. Topalovića

Pretekli ponedeljek se je vršil pri nas prvi volilni shod za listo Zveze delovnega ljudstva, kateri je bil tako dobro obiskan, da so bili vsi gostilniški prostori natlačeno polni ter so poslušali z veliko napetostjo sledili izvajanjem kandidata s. Petejana, z velikim navdušenjem odobrili in se izjavili, da bodo 5. maja vsi kot eden glasovali za listo s. Topalovića. Po referatu so govorili še razni sodruzi, ki so agitirali za »Delavsko Politiko«. Na shodu je bilo tudi par nacijsko-inteligenov, ki so napravili par medklicev, ko pa jih je s. Petejan pozval, da naj govore, so osramočeni obsedeli ter s tem vzbudili splošen smeh pri vseh navzočih delavcih in kmetih.

Shod v Rušah

je bil prava manifestacija solidarnosti tovarniškega delavstva in malih kmetov. Vsi prostori gostilne Magdič so bili nabito polni. Shodu je predsedoval naš še vedno agilni s. Cerk, poročal pa je s. Petejan, kateri je ob burnem odobravanju obrazložil položaj in zahteve delavstva, naš volilni program ter program nam nasprotnih list. Tako lepega shoda že dolgo ni bilo v Rušah, katere bodo 5. maja pokazale, da so v taboru delovnega ljudstva.

Slov. Bistrica.

Tudi okraj Slov. Bistrica se zelo zanima za našo listo. Preteklo nedeljo smo imeli volilne shode v Tinjah in Vinčesu, ki sta bila dobro obiskana, zlasti zanimiv je bil shod v Tinjah, ki se je vršil ob 6. uri, po shodu nam nasprotnega kandidata. Na obeh shodih je poročal s. Grčar, ki se je pečal predvsem z razmerami našega kmeta in gozdarja. Z njegovimi izjavami so bili navzoči zelo zadovoljni in si želeli še več takih poučnih shodov, pa so obenem obljubili, da bodo tokrat volili listo s. Topalovića. Na obeh shodih je govoril tudi kandidat s. Dorn. Prihodnjo nedeljo bomo imeli shode v raznih krajih našega okrožja.

Prevaljski srez v taboru Zveze delovnega ljudstva

Veliki volilni shodi Zveze delovnega ljudstva v vseh večjih krajih sresa

V prevaljskem srezu vlada najživahnejše volilno gibanje med delavci, malimi kmeti in malimi obrtniki. Vsi dosednji shodi, ki so jih sklicali akcijski odbori Zveze delovnega ljudstva so se vršili ob veliki udeležbi volilcev, ki povsod z navdušenjem pozdravljajo naš nastop, obljubljajo, da bodo kot en mož dne 5. maja t. l. stopili na volišče in oddali svoj glas za listo s. Topalovića, sreskega kandidata s. Eržena in njegovega namestnika s. Lamprehta.

Nastop Zveze delovnega ljudstva v prevaljskem srezu je našim nasprotnikom prekrizal njihove račune. Zmešani, že sami ne vedo kaj delajo. Edino sredstvo, ki jim je še ostalo je obrekovanje, grdenje izza plota, osebna gonja. S. Topaloviću so posvetili poseben anonimni letak, poln laži in obrekovanja.

Toda ta njihova »poteza« jim je vzela še tisto malo simpatizerjev, ki so jih imeli. Vse se z gnjusom obrača od ljudi, ki so zmožni takšne propagande. Tudi v politiki je treba poznati meje dostojnosti, kdor pa teh mej ne pozna in raje po blatu pa spada med četveronožce, čijih bivališče je — svinjak.

Delavstvo je preveč dostojno, da bi sledilo zgledu nasprotnikov in se posluževalo takšnih metod.

Delavci, mali kmetje in mali obrtniki se zbirajo na svojih shodih, na katerih se govori o programu, s katerim gremo v boj za boljšo bodočnost vsega delovnega ljudstva.

Delavstvo v Dravogradu zboruje

V soboto, dne 13. t. m. je bil sklican shod Zveze delovnega ljudstva v Dravogradu. Nasprotniki so skušali vplivati na javnost z znanim letakom proti s. Topaloviću, ki so ga nalepili kar na gosto in prelepili tudi vse naše letake, ki so vabili na shod. Rezultat njihovega truda je bil številno obiskan shod v hotelu Korotan, na katerem je poročal sreski kandidat s. Eržen. Njegova izjava so navzoči pozdravili z živahnim ploskanjem. Prisotni nasprotniki se kljub pozivu s. Lepkote niso javili k besedi, čeprav se še danes govori po Dravogradu, da so imeli namen stopiti našemu kandidatu nasproti. Naš shod je v Dravogradu in okolici zapustil globok vtis.

Lepo uspel volilni shod v Konjicah

V Konjicah se je vršil zadnji nedeljo volilni shod liste Zveze delovnega ljudstva, katere nosilec je s. Topalović. Delavci, mali kmeti in obrtniki so napolnili gostilniške prostore g. Merške prav do zadnjega kotička.

Prisotni so oba referata, ki sta ju podala s. Rabič kot sreski kandidat in s. Vidovič, sprejeli z velikim odobravanjem. Kmeti, delavci in mali obrtniki v konjiškem srezu so prišli do spoznanja, da je treba pri volitvah nastopiti složno, ker le na ta način bo mogoče izboljšati položaj malega kmeta, delavca in obrtnika, ki se nahajajo na robu propada.

»V slogu je naša moč in naša osvoboditev!« Pod tem geslom bodo konjiški delavci in kmeti na dan volitev korakali na volišča ter oddali svoje glasove za listo s. Topalovića.

Tudi v ptujskem srezu gremo v boj

Naši stari s. Šegula kandidat

Na listi Zveze delovnega ljudstva za ptujski okraj kandidira naš osiveli prvobornik za pravice revnih in zatiranih vpokojeni železničar s. Šegula Ivan. Njegovo kandidaturo bodo vsi delavci, pa tudi vsi mali kmetje in mali obrtniki v ptujskem srezu z navdušenjem pozdravili, kajti oseba s. Šegule nam daje najboljšo garancijo, da bo ptujski srez pri teh volitvah postavil svojega moža. S. Šegula dolgo časa ni bil voljan pristati na kandidaturu. Smatral je, da je svoje delo že dovršil in da mora prepustiti teren drugim. Pokazalo se je pa, da brez njega ne gre. Zato je okrajni volilni odbor sklenil postaviti njegovo kandidaturu v sporazumu z vsemi tistimi, ki mislijo in žele iskreno izboljšanje položaja vsega delovnega ljudstva. Ko se je pretekli teden izvedelo po mestu in okolici, kdo je kandidat, so sodruzi samozavestno dvignili glave, kajti sedaj vedno, da je položaj popolnoma jase. Zelo zadovoljivo pa je tudi odjeknila vest, da je za njegovega namestnika izbran s. Edo Karner, domačin iz Hajdine, ki ga pozna takorekoč vsa okolica.

5. maj bo tudi v ptujskem srezu prinesel ogromen uspeh listi Zveze delovnega ljudstva.

V okolici Tržiča

Naše volilno gibanje

Sodrug urednik! Poročam Ti nekoliko o volilnem gibanju v Tržiču. V soboto in nedeljo smo imeli v okolici Tržiča pet volilnih zborovanj, in sicer v soboto na Pristavi, v nedeljo v Kovorju, v Lomu, pri sv. Ani in v Dolini. Na zborovanjih sta poročala sodr. Padar in namestnik sreskega kandidata sodr. Sova. Zborovanja so bila dobro obiskana in volilci so pazno in z odobravanjem sledili jednatim izvajanjem sodr. govornika. Na vseh zborovanjih so se volilci enodušno izjavili za listo Zveze delovnega ljudstva in njenega nosilca sodr. dr. Topalovića.

Sijajno obiskan volilni shod v Mežici

V dvorani pri Tofu se je zbralo preteklo nedeljo, dne 14. t. m. toliko rudarjev, malih kmetov in malih obrtnikov, da je bila velika dvorana natlačena polna. Shod je otvoril namestnik sreskega kandidata s. Lampreht, ki je predstavil sreskega kandidata s. Eržena in mu podal besedo. Tudi tu je s. Eržen ob splošnem pritrditvami zborovalcev najprej obračunal z dostojnega človeka nevredno gonjo nasprotnikov, potem pa je svoja izvajanja posvetil razmotrivanju našega gospodarskega, socialnega in kulturnega programa.

Njegova izvajanja so zborovalci večkrat prekinjali z navdušenim pritrditvami.

Navzoči so bili tudi nasprotniki, ki pa so, videč razpoloženje, ostali popolnoma mirni.

Volilni boj v Mežici je spričo sijajnega razpoloženja v naših vrstah že odločen. Nasprotniki to vedo in so radi tega tembolj nejevoljni.

Velik shod na Holmecu

Tik ob meji, na Holmecu, je bil preteklo nedeljo, dne 14. t. m. popoldne velik shod, na katerega so prišli zborovalci od blizu in daleč. Mali kmetje iz okolice, pa tudi rudarji, delavci in mali obrtniki. V vseh gostilniških prostorih se je ljudi kar trlo. Shod je otvoril v imenu akcijskega odbora s. Korren, govoril pa je s. Eržen.

Kakor na obeh prvih zborovanjih se je tudi na tem zborovanju manifestirala enotna volja volilcev meziške doline za zmagbo liste delovnega ljudstva.

Številno obiskan shod v Vuhredu

se je vršil pretekli ponedeljek, dne 15. t. m. zvečer. Lesni delavci, mali kmetje in mali obrtniki so napolnili prostore gostilne pri Sgermu. Prišli so nekateri celo od Sv. Antona in z Remšnika, torej ure daleč, samo da čujejo govornika naše liste Zveze delovnega ljudstva.

Shod je vodil naš stari sodrug in bojevnik Tarkuš, govoril pa je s. Eržen.

Njegova izjava naša vsesplošno odobravanje. Sigurno je, da bo tudi Vuhred z okolinskimi kraji in občinami vred 5. maja dal veliko večino glasov za listo s. Topalovića-Eržena-Lamprehta.

Na vseh shodih se je razvila uspešna agitacija za »Delavsko politiko«.

Tudi levi mariborski srez za nas

Selnica ob Dravi.

V nedeljo, dne 14. aprila popoldne se je vršil shod delovnega ljudstva za kandidatno listo s. Topalovića, (na kateri sta postavljena kot sreska kandidata ss. Petejan Josip in Eržen Viktor), v Selnici ob Dravi, ki ga je v polni gostilniški dvorani Doppler otvoril s. Strnad. O vzrokih gospodarske krize, brezposelnosti, nizkih mezdah in drugih socialnih vprašanjih je govoril s. dr. Reisman in za njim še en delavec ter so se tudi tukaj zborovalci tako navdušili za kandidatno listo Zveze delovnega ljudstva, da se je takoj prijavilo 14 novih naročnikov »Delavske Politike« in tudi za »Volksstimme« nekaj, tako da bo uspeh naše liste gotovo tudi v Selnici in sosednjih občinah popoln. Delavci so rekli, da bodo šli na agitacijo od moza do moza, pa tudi za razširjenje naših delavskih listov.

V ogledalu

Plačanci na delu. Meščansko časopisje poroča z naslodo, da so ekstremisti na delu in da motijo shode s. Topalovića. V Kragujevcu so ga celo obmetavali z jajci. Zanimivo je, da ti ekstremisti doslej niso poskušali napraviti ničesar podobnega na kakšnem drugem shodu; zato je jasno, da so ti ekstremisti navadni plačanci elementi, ki radikalno fraziranje, da bi premotili delavstvo, služijo pa najhujši reakciji. Shode motiti ni težko in v tem so škodljivci delovnega ljudstva strokovnjaki. Ali slabo se jim bo obneslo.

Na kaj so naši »narodni« ponosni. Naši narodni »socialisti« so imeli svoj kongres v Celju. Tu so govorili razni govorniki to in ono. Neki govornik je omenjal to-le: »Narodni socializem obvladuje danes že ves kulturni svet« in na to si je mislil — moramo biti mi vsi narodni socialisti ponosni. Če imajo naši narodni gornje dejstvo za uspeh, potem imajo pač svoje ideale. Ponosni so lahko kvečjemu na Mussolinijeve fašiste, na Hitlerjeve kljukaste križarje in na Pil-sudskega poljske šoviniste. Če je to njih ponos, potem dober tek — nas bi bilo takih vzorov sram. Vendar nekaj so narodni »tem priznali — svoje vzornike in svoj cilj. Povej mi, s kom se pajačaš in povem ti, kdo si.

Ljotičevi shodi so končali s fiaskom. V Ljubljani so ma delavci obesili v Unioinu z balkona kljukaste križ. V Mariboru je v dvorani (kjer je bilo zadnjič na Topalovičevem shodu 3500 ljudi), govoril okrog 100 poslušalcev. Na Jesenicah se je stvar zanj istotako neugodno iztekla.

Zahtevamo zakonito uvedbo eksistenčne minimalne plače.

Slovenjgradski srez voli listo delovnega ljudstva

Minulo nedeljo se je vršil volilni shod v gostilni Debelak v Slovenjgradu, katerega se je udeležilo veliko število delavcev, kmetov in obrtnikov. Shodu je predsedoval namestnik sreskega kandidata s. Kranjc, o političnem položaju in programu liste Zveze delovnega ljudstva pa sta poročala sreski kandidati s. Jelen in s. Jelenc iz Maribora.

Šmartno pri Slovenjgradu.

Na shodu Zveze delovnega ljudstva, ki je bil sklican minulo nedeljo po pol 11. uri dopoldne v restavraciji Kac v Šmartnu, je prišlo lepo število delavcev in kmetov. Radi zakasnitve referenta, ki je govoril na shodu v Slovenjgradu, pa jih je veliko število že predčasno odšlo. Na sestanku sta poročala s. Jelen iz Maribora in s. Kranjc iz Misljinja.

Misljinje.

Istega dne popoldne se je ob 14. uri vršil shod liste Zveze delovnega ljudstva v Misljinju v gostilni Iščič. Shod je otvoril in vodil s. Kranjc. V daljšem govoru je orisal položaj delavcev in kmetov ter program liste Zveze delovnega ljudstva s. Jelen iz Maribora. Na shod je prišlo tudi nekaj vaše inteligence, ki je pa seveda v taboru nacionalistov. Docim sta dva izmed teh nacionalistov po končanem shodu stavila na dostojen način razna vprašanja govornika.

V radovljiškem srezu prodira Zveza delovnega ljudstva

Shodi v Mojstrani, Kranjski gori in Ratčah, dne 13. t. m. in 14. t. m. so odlično potekali. Udeležba je bila zelo velika. Govorniki so bili v Mojstrani Šifrer kot predsednik, Štempihar kot referent, Čelesnik kot kandidat, v Kranjski gori Arh kot predsednik, Štempihar kot referent, Čelesnik kot kandidat, Kristan in Federle v debati, v Ratčah Kajzar kot predsednik, Štempihar in Čelesnik kot preje, dva domačina v debati.

Nadaljni naši shodi bodo:

1. dne 20. t. m. ob 16. uri v Lescah pri Katrineku, 2. dne 20. t. m. ob 18. uri v Begunjah pri Aveneku (p. d. Jožovcu), 3. dne 21. t. m. ob enajsti uri v Zirovnici pri Sve-

tini, 4. dne 22. t. m. ob 11. uri v Radovljici pri Kunstlju, 5. dne 22. t. m. ob 15. uri na Brezjah pri Gasperinu, 6. dne 23. t. m. ob devetnajsti uri na Bjejski Dobravi pri Staretu, 7. dne 25. t. m. ob 19. uri v Sp. Gorjah pri Mačku, 8. dne 26. t. m. ob 19. uri na Bledu (Grad) v Flegariji, 9. dne 27. t. m. ob 19. uri na Bohinjski Beli — Ribnem, 10. dne 28. t. m. ob 11. uri na Zg. Dobravi pri Pogacniku, Sr. Dobrava, 11. dne 29. t. m. ob 19. uri na Javorniku pri Konjici, 12. dne 30. t. m. ob 19. uri na Jesenicah v glavni dvorani Delavskega doma.

Širite naš list!

Maribor

Krepko napreji!

Podpisani železniški delavci v delavnici državnih železnic v Mariboru smo bili premeščeni. Ker nam ni dana možnost, da bi se poslovili od sodrugov in prijateljev osebno, se tem potom poslavljamo od njih in jim v slovo kličemo krepak: Družnost! **Brenčič Leopold**, ključavničar d. ž., **Ternovšek Ivan**, strugar d. ž., **Gradišnik Avgust**, mizar d. ž., **Plevanč Franc**, klepar d. ž., **Kraner Franc**, pom. del. d. ž., **I. r., Bauman Karel**, kotlar d. ž. l. r.

Kandidati liste ministra v p. Maksimovića. Včeraj so se zglasili pri sreskem sodišču v Mariboru novi kandidati za posebno listo z nosilcem bivšim ministrom Božo Maksimovičem. Na tej listi bodo kandidirali v mariborskih srezih: **Dediol Miko**, javni notar v Perlezu za levi breg in dr. **Stefan Črnobarč**, advokat v Zemanu ter na desnem bregu **Bratvarović Mihael**, upokojeni uradni generalne direktije železnice v Pančevu, namestnik **Marković Milorad**, ekonom v Zemanu.

»Narodni« so zapustili svojo zaupnico. V nekem mariborskem tekstilnem podjetju so odpuščali delavko-zaupnico, ker jim je postala neprijetna vsled svojega precej odločnega nastopanja kot zaupnice. Da bi se je na lahek način znebili, so to zaupnico po povratku v službo po prestani boleznii premeščili k težjim strojem, kjer bi tudi mnogo manje zaslužila. Vsled tega je zaupnica odklonila to delo in zahtevala prejšnje stroje. Tovarna tej želji ni hotela ustreči, ampak je zaupnico rajše odpustila iz službe. Zaupnica se je vsled tega obrnila na pomoč k svoji »narodni« organizaciji, ki pa je svojo dolgoletno zvestoto sotrudično pustila na cedilu. Zaupnica se je nato zatekla po pomoč k našim ljudem, ki so ji tudi brez nadaljnjega kot rečni delavki pomagali. Dr. Reisman je vložil proti tvrdki tožbo in tvrdka je tej zaupnici pred koncem pravde že izplačala 2200 Din odpravnine.

44 prošelj za sprejem v občinsko zvezo bo moral obravnavati občinski svet na svoji prihodnji seji. Na dnevnem redu je tudi 11 prošelj za nove gostilniške koncesije, čeprav je v Mariboru že davno preveč gostiln. Obravnavalo se bo tudi kreditno vprašanje za dovršitev regulacijskih del na Aleksandrovi cesti. Skrajni čas je, da se vsaj to uredi, če že nimamo v tem letu pričakovati nobeni drugih javnih investicijskih del. Križišče Vetrinjske in Tattenbachove ulice je istotako pereče, kakor ureditev in tlakova-

Pozor!

27. aprila 1935 ob pol 20. uri v dvorani pivovarne »Union«

Velika delavska akademija

Nastopijo vsa delavska pevska in kulturna društva v Mariboru. Spored je bogat in pester! Vstopnina je nizka! Predprodajne vstopnice se dobijo v tajništvu Strokovne komisije, v upravi »Delavske Politike« in »Volksstimme«, kakor tudi pri vseh obratnih in organizacijskih zaupnikih.

Kupite vstopnice pravočasno, ker je število omejeno!

nje Glavnega trga, kjer je najmočnejši promet. Druga mesta so bolj aktivna, delajo tudi s posojili, zakaj pa v Mariboru to ni mogoče?

Obratni in organizacijski zaupniki — pozor! Letake za delavsko akademijo, dne 27. aprila boste dobivali od četrtka, dne 18. t. m. naprej v tajništvu Strokovne komisije. Pridite po nje točno in zanesljivo!

Pevce zadržnega delavskega pevskega zbora opozarjamo, da se morajo točno in zanesljivo udeležiti pevske vaje, ki se bo vršila v sredo po Veliki noči, to je dne 24. aprila ob 20. uri v veliki dvorani Delavske zbornice.

Prijatelj prirode, Maribor. Za velikonočne praznike izlet k Sv. Duhu. Odhod v nedeljo, dne 21. v vlakom ob pol 6. uri zjutraj do Ruš.

V sobi magistratnega ravnatelja g. Rodoska je izvršil samomor znani invalid Klemen Jesenko, stanujoč v Danjkovi ulici, lastnik koncesije za sejmarke zabavišne šotore. Zadnji čas je živel v zelo slabih finančnih razmerah in je poleg tega bil zapleten v neko zadevo. Sklenil je napraviti vsemu konec, kar je priznal tudi v pismu, ki ga je v soboto zjutraj prinesel na policijo, nato pa se je podal na magistrat, šel v sobo g. ravnatelja, se mu lepo zahvalil za vso dobrohotno pozornost in podporo, ki mu jo je izkazoval, potem pa je potegil iz žepa samokres in predno je mogel to kdo preprečiti, si je izstrelil kroglo v glavo in se zgrudil. Čez nekaj minut je izdihnil.

Ker so z novim finančnim zakonom ukinjene takse na avtomobile, je mnogo mariborčanov, ki so svoje avtomobile svoj čas odjavili, sedaj zopet prijavilo v promet. Obetava se živahnejše kupčije z avtomobili.

Dela na ureditvi promenade na Aleksandrovi cesti zelo počasi napredujejo. Če bo šlo v tem tempu naprej, še do »Mariborskega tedna« ne bodo gotova.

Celje

Spor v Cinkarni. Že v zadnji številki našega lista smo poročali, da vladajo v tukajšnji cinkarni med delavstvom jako napete razmere, ker so se vedno na tapetu redukcije, ki spravljajo zopet in zopet nove delavce ob kruh. Kar je pa najtežje pri stvari je pa dejstvo, da oni organi, ki so dosedaj te redukcije provajali, niso posedovali dovoljno smisla za duševno stanje človeka, ki mu nenadoma zmanjka tal pod nogami. In tudi potrebne možnosti jim manjka za vršenje tako delikatne službe, ker bi se sicer ne izgovarjali napram reducirancem, da niso oni krivi, pač pa delavski zaupniki, ki so jih v redukcijo predlagali. Menda ni na svetu delavskega zaupnika, da bi kaj takega storil, najmanj pa more kaj takega storiti naš stari Plankar, ki je 63 let svojega življenja častno prebil in ostal poštenjak, ki mu ga v vsem Celju ni para. Vsled takega postopka je že mesece in mesece vrel v tovarni in naposled je moral ta po sili pritajen srd vendar le bruhiti na dan. Sicer ne na tak način, kakor to opisuje »Jutro« od preteklega četrtka, ki prikazuje, da je udrlo v cinkarno nekaj desetih brezposelnih, ki so onemogočevali delo delovnim delavcem, kakor da je cinkarna občinski pašnik, kamor lahko udere, komur se poljubi. V resnici so se zbrali le cinkarniški delavci, ki so navno kar dokončali svoje delo ter zahtevali, da jim za-

upniki sporoče, kaj so opravili pri intervenciji prejšnji dan. Seveda je pri takih stvareh vedno nekaj hrupa, tembolj če se upošteva stiska, ki danes delavstvo tlačiti. Resnica je tudi, da je bil ta dan skrajno napet in bi bilo prišlo tudi do spontanе stavke, če bi zaupniki ne uporabili vse svoje avtoritete, da prepričajo razburjene duhove, naj počakajo, da se vrne g. direktor, ki je bil ravno na potovanju, da se na tozadevnih pogajanjih zadeva uredi. Reči je treba, da so bila tudi glede te zadeve naša napovedovanja povsem pravilna. Mi smo še v zadnji notici priporočili, naj vzame to delikatno zadevo v roke sam g. šef, pa se bo z nekoliko dobre volje dalo vprašanje vsaj za silo zadovoljivo rešiti. Na pogajanjih v četrtek, ki so se vršila cel dan, se je naše napovedovanje v celoti obistiniilo. Dosežen je bil sporazum, ki bo vsaj v glavnih težnjah zadovoljil obe stranki. O stvari bomo pri primernih prilikah še spregovorili par načelnih besed, za enkrat naj po nalogu zaupniškega zbora iz cinkarne objavimo zahvalo županu g. dr. Goricanu, ki je v tem sporu odlično posredoval in pokazal za delavske težnje vse razumevanje in načelniku II. rudarske skupine, neumornemu s. Pliberšku, ki se je takoj odzval pozivu ter se razprave udeležil, na kateri je prepričevalno zastopal interese cinkarniškega delavstva.

Pobrežje pri Mariboru

Živ pokopan

V vodnjaku ga je zasulo

Preteklo nedeljo, dne 14. t. m. dopoldne se je pripetila na Pobrežju pri Mariboru velika nesreča. Pri kopanju vodnjaka na dvorišču hiše Cankarjeva ul. 26 je v globini osem do deset metrov zasulo 24letnega delavca. Alarmirani so bili številni reševalci, ki so takoj pričeli z odkopavanjem. Še parkrat se jim je posrečilo dokopati se do nesrečnega, vselej pa se je zgnila nova plast podzute zemlje v globočino. Po najnovejših poročilih se je v terek do opoldne reševalcem posrečilo, da so odkopali vrhni del trupla podzutega delavca. Ta nesreča ni edina te vrste, ki jo imamo v teku zadnjih let zaznamovati. Treba bo temu delu posvetiti več pozornosti, da ne bo nepotrebnih človeških žrtev.

Ruše

Na zadnji poti smo spremili v nedeljo, dne 14. t. m. blago mater našega s. Adolfa Kreuha. Bodi pokojnici ohranjen časten spomin. Preostali pa naše iskreno sožalje.

sprotniki proti s. Topaloviću. Zborovalci so priredili navdušene ovacije. Topaloviću in pomovno izjavili, da bodo kot en mož volili listo Zveze delovnega ljudstva in sodr. Topalovića.

Trbovlje

Zakaj je prišlo do izpremembe naše kandidature v laškem srezu?

Prejeli smo v objavo:

Smatram za svojo dolžnost, da pojasnim najnost spremembe kandidature za laški srez na listi »Zveze delovnega ljudstva«, katere nosilec je s. dr. Živko Topalović.

Na sreski konferenci, katere se je vršila v Trbovljah dne 10. marca t. l., sem bil podpisani določen kot kandidat za volitve v Narodno skupščino za srez Laško. Ta sklep je bil tudi objavljen v »Delavski Politiki« dne 13. marca kljub temu, da sem izrazil pomisleke proti tej objavi, češ, da je stvar prenapeljena in premalo razčiščena. Po vsestranskem temeljitem prevdanku in na podlagi vsestranske diskusije z volilci in zaupniki se je ugotovilo, da bi moja kandidatura, boljše rečeno moja izvolitev postala usodna za našo občino, katere bi postala politično spekulativen objekt strankarskega ali osebnega samoljublja in bi ponovno prešli na stara neželjena pota, ki so toliko škodovala naši občinski gospodarski in politični ustaljenosti.

Zaradi tega apeliram na sodruge in prijatelje, osobito na one, ki so želeli mojo kandidaturu, da pojasnijo potrebo izpremembe kandidature vsem našim volilcem in jim povedo, da je bilo to v interesu delovnega ljudstva v naši občini, katero vodijo delavci, kmetje in obrtniki. V interesu obrambe in utrditve medsebojnega skupnega dela in uveljavljanja malega človeka na politični pozornici je, da gremo složno kot en mož brez vseh predsodkov pogumno na delo in tako dokažemo, da smo složni kadar gre za interese malega človeka — delavca, kmeta in obrtnika.

Moj zamenik s. Sedej je preizkušen borec za pravice malega človeka in mu mirno lahko zaupamo zastopstvo naših interesov. Naj bodo načela skupnega boja več kot pa osebnost, katere se mora žrtvovati skupni stvari.

Klenovšek Jakob.

Slovenski izseljenci v Franciji

Težka situacija, v kateri se izseljenci danes v Franciji nahajajo, jih je prisilila, da so se združili brez razlike verskega ali političnega prepričanja v skupno fronto delovnega ljudstva. Dosedaj so bile edinole naše strokovne organizacije tiste, katere so se brigale za dobrobit celotnega izseljenskega delavstva. Vse drugo je stalo ob strani. V največ slučajih so nekateri to delo celo sabotirali. Toda vedno hušji pritisk od strani rudniških ter državnih uprav je našim izseljencem vsaj deloma odprl oči, da mu ne Bog ne Sv. Barbara ne more pomagati, če se ne bo združil v skupno borbo proti vsem tem vnebovpijočim krivicam. Vršile so se razne konference in javna zborovanja, na katerih je delavstvo pozdravilo delo za združenje ter naš akcijski program z navdušenjem sprejelo.

Na širši konferenci vseh v Franciji obstoječih jugoslovanskih delavskih organizacij in društev se je izvolil poseben akcijski odbor, ki je bil poverjen z nalogo, da se obrne na pristojne socialopolitične ustanove in oblasti v domovini s prošnjo, da store vsaka v svojem delokrogu vse, da se doseže za jugoslovansko delavstvo v Franciji čimprej naslednje:

1. Doseči in uzakoniti je konvencijo, kakršna je bila sprejeta med Jugoslavijo in

Nemčijo ter med Poljsko in Francijo, v svrhu zagotavljanja starostnega zavarovanja in drugih ugodnosti.

2. Dogovoriti se je glede starostnega zavarovanja tudi z drugimi državami, koder se nahajajo jugoslovanski delavci, da se jim na ta način povežejo prispevki, katere so plačali na račun starostnega zavarovanja ter da se jim štejejo vsa delovna leta, kadar stopijo v pokoj.

3. Doseči se mora, da bo zagotovljeno jugoslovanskemu delavstvu za primer brezposelnosti brezposelna podpora.

4. V slučaju vrnitve jugoslovanskih izseljencev v domovino naj se jim tam preskrbi delo ali pa brezposelna podpora v taki višini, da se bo dalo živeti.

5. Ukineti naj se pobiranje taks za jugoslovanske potne liste v Franciji.

Kakor znano, morajo imeti jugoslovanski delavci v Franciji delavske karte, »Carte d'identite«, za katere je treba plačati pristojbino 33 fr. Ne razumemo, zakaj bi morali plačevati še te posebne takse, ko še za preživljanje primanjkuje denarja, ker so reducirani delovni dnevi in plače.

Jugoslavija in Francija sta prijateljski državi, zato upravičeno zahtevamo in upamo, da se ugodno reši vprašanje jugoslovanskih izseljencev v Franciji.

Kranj

Volilna shoda sklicuje Zveza delovnega ljudstva v četrtek, dne 18. aprila ob 19. uri v Britofu v gostilni pri Gorjancu, v petek, dne 19. aprila ob 19. uri pa na Kokrici pri posestniku Kopčaku Jožefu.

»Ekstremni levčarji«. Socializem je samo eden. V gibanju pa so nekatere taktične razlike. Četudi so razlike, mora nam vsem biti vzvišena naloga delo za socialno enakost. Želja delovnega ljudstva je, da gre enotno v volitve v Narodno skupščino. Pojavili pa so se elementi, ki bi radi to enotnost razbili. Zalostno je dejstvo, da so se pojavili ti nasprotniki ravno v delavskih vrstah in sicer so to tisti, kateri se štejejo med »ekstremne levčarje«. Da so taki levčarji vse prej kakor idealisti, so nam pokazale že izkušnje, ker oni hočejo s svojo revolucionarnostjo preobrniti v par dneh ves svet, toda okoliščine so take, da je to nemogoče in edini uspeh sta razočaranje in malodušnost, radi tega se zgodi, da se ekstremisti lepega dne znajdejo pri novih »revolucionarjih«, pri naših največjih nasprotnikih — fašistih. (To so pokazale zadnje volitve tudi v mestu Gdan-skem.) Ko se »ekstremnim levčarjem« po njihovem zborovanju ni posrečilo postaviti svoje liste proti s. dr. Topaloviću, so začeli oznamovati svojim pristaeem abstinenco. Ne čudimo se tudi, da se je eden od vodilnih »ekstremnih levčarjev«, ki daje direktive za abstinenco, izjavil, da če bi volil, bi volil poprej za status quo, kakor pa za delavsko socialistično listo. Utemeljeval je svojo »bistroumnost« s tem, da si bo radi tega današnji kapitalistični sistem poprej zobe polomil. Ker so se mu še nadalje pojmi precej mešali, češ, da nima pomena voliti po takim volilnem sistemu, da so mandati že v naprej določeni in da delavska lista ni postavljena od delavstva itd., sem ga vprašal v kakšnem smislu so potem oni postavljali svojo kandidatsko listo. Tu je prišel v precejšnjo zadrego; odgovor je bil jalov in nepomemben, češ, da se zdaj več z volitvami ne peča in da ga ne zanimajo. Za mora perijoda fašizma zavladati povsod (tako trdijo oni), pa tudi ne drži. Kdor zasleduje zgodovinski razvoj družbe, tega tudi ne bo trdil, ker vemo, da se ne razvijajo vsi narodi enako. Dočim gredo eni narodi postopoma do socializma, drugi kar preskočijo iz fevdalizma v socializem itd. Logika, katero uporabljajo »ekstremni levčarji«, je takšna, kakor utrinek zvezde, ki zažari, potem pa se izgubi v — nič. Nismo preroki, da bi naprej prerokovali, kaj bodo prinesle volitve in kaj bo prinesla bodočnost. Lahko pa rečemo, da če gremo skupno na volišče za delavsko listo, imamo možnost, da bomo svoje pravice dosegli, če pa volimo nasprotnike delavskega razreda, ali če se vzdržimo volitev, pa smo pokopali sebe in druge. Zato, delavci, kmetje in obrtniki, ne nasedajte direktivam »ekstremnih levčarjev«, ker njim se gre glavno le za razkol v delavskih vrstah, ne pa za luh, svobodo in enakost. Saj se je pokazalo, da bi šli rajši v kompromis s krščansko-socialnimi voditelji, kakor pa s samostojno delavsko socialistično listo. Vsak kdor pravilno pojmuje logiko in je za socialno pravičnost, bo glasoval dne 5. maja za neomadeževano

Velenje

Zabavo smo imeli. V dobi, ko prihajajo med nas razni bivši poslanci in kandidati, se nam delavcem, kmetom in obrtnikom nudi včasih kakšna brezplačna zabava. Nekaj takega je bil tudi shod, ki ga je sklical bivši nar. poslanec in minister v pokolu g. Bogomil Vošnjak pri Dežmanu. Dasi je bil sklican bolj tajno, s podpis, so vendar prišli na shod večinoma sami taki, ki imajo že toliko soli v glavi, da danes že sami vedo, kje jih čevlji žuli. Kaj neprijetna zadeva zanj je bila, ko mu je nek čisto preprost kmet zabrusil: »Za nas še niste ničesar dobrega napravili, od politične linije, ki ste jo vi zastopali pa imamo dovolj.« Ko se je govornik v svojih izjavah zaganjal zdaj na levo, zdaj na desno, se mu je tudi nehote zaletelo: »Delavstvo, kmetje in obrtniki bodo sedaj pokazali, da znajo voliti svoje zastopnike v parlament!« (Vihačno odobravanje.) In ko se je g. kandidat v govoru spomnil tudi, da bi bilo treba napasti sodruga Topalovića, je nastal tak aplavz, da je g. Vošnjak pobral svojo ropotijo in odšel kar brez slovesa, kar tudi ni lepo. Ker je pa g. Vošnjak najbolj povdarjal, da je treba dati danes delavcu zabave in razvedrila (kruha se bo itak moral odvaditi), Vas prosimo, g. Vošnjak, napravite nam še kako tako zabavo. Glasov naših sicer ne dobite, ker bi mi zelo radi, da bi si lahko lepote naše lepe šaleške doline bolj natanko ogledali, če ste v Beogradu, Vam pa to brez zamude drugega časa ne bi bilo mogoče. Pa še nekaj! Navzoč na shodu je bil tudi kandidat Joža. Mogoče da je prišel čisto s poštenim namenom, da bi namreč vlovil kakšno ribo na svoj trnek. Pa ne boš! Našega prepričanja ne prodamo za skledo leče in 5. maja bo odklenkalo vsem, ki prihajajo k nam v ovčji obleki. — Marksisti.

Upanje v razorožitev?

Stari angleški sodrug Artur Henderson, predsednik razorožitvene konference, ima nado, da je došel ugoden trenutek za nadaljevanje razorožitvene konference. Te dni Henderson odpotuje v Ženevo, kjer ostane dalje časa, da bo mogel bolje posredovati med nesporazumljenji. Najprej bo sklical predsedništvo in potem splošni odbor.

Glede Nemčije je Henderson rekel, da bi bilo najbolje, če se Nemčija vrne na razorožitveno konferenco, ker vendar nihče ne misli na to, da bi Nemčijo izolirali in Nemčija se mora zavedati, da je Društvo narodov poleg vse kritike politično najmočnejša korporacija na svetu.

listo Zveze delovnega ljudstva. Samo z močnim delavskim zastopstvom v parlamentu se bodo začeli lomiti kapitalistični zobje. B-d.

Ljubljana

Občni zbor »Zarje«. V petek, dne 12. aprila t. l. se je vršil VIII. redni letni občni zbor glasbenega društva »Zarje«. Izvoljen je bil sledeči novi odbor: Predsednik Korosec Blaž, tainica M. Selanova, blagajnik Vuk Ivan. Odbor: Okretič Vlado, Globočnik Jože, Mnavlje Teodor, Dekleva Vlado, Podbevšek Mima, Janežič Stane, Kavalič Viktor, Zdouc Franc, Novak Franc. Nadzorstvo: Zilič Ivan, Ravnik Jože, Simončič Rudi. — Sodruzi in sodružice, pristopajte k »Zarji« kot podporni članil S tem koristite sebi in celemu pokretu. Družnost!

Prevalje

Po nesrečnem naključju je dne 30. marca prenehalo biti zlato srce Topolovčeve mame, matere našega s. Antona Topolovca. Težko prizadetemu sodrugu in njegovim domačim naše iskreno sožalje.

Guštanj

Mi volimo listo s. Topalovića! Preteklo nedeljo je sklical volilni shod naš protikandidat učitelj Dobrešek. Na ta shod je prišlo okrog 20 njegovih pristavev, ostali zborovalci pa so bili pripadniki liste Zveze delovnega ljudstva. Ob koncu shoda je s. Juh s težavo dobil besedo in je v svojih izjavah obsodil gnusno gonjo, ki jo uprizarjajo na-

S čim nas je v nedeljo razveselil naš radio!

V nedeljo, dne 7. t. m., smo slišali radio-prenos nacionalno-socialističnega kongresa iz Celja. Vsebinsko je napravil ta prenos zelo mizeren vtis na poslušalce. Izgleda, da je bila tudi »velikanska« gneča, ker se je slišalo le par ploskačev in tudi poedine glasove pri redkih »živijo« in »Slava«-klicih bi prav lahko prešeli — torej mizerno.

Zakaj?

Da ne bomo govorili o otvoritvi in pozdravnih govorih raznih zastopnikov prisotnih, pridemo na »jedro« tega kar smo slišali.

Nek govornik je povdarjal napore in delo »nacionalno-socialističnega« delavstva za obrambo svobode. Kaj . . . ? To se seveda lepo sliši: »braniatelj svobode!« Kakšne pa — to je pa drugo vprašanje. Le pogledimo na našo lastno »nacionalno« politično zgodovino, domala do zadnjega dne, pa bomo takoj na jasnem, kakšna svoboda je tu mišljena. Ako se to imenuje »svoboda«, da sme monopolizirana »nacionalna« stranka neomejeno »svobodno« manipulirati s pravico, zakoni in svobodo . . . , tedaj je ta trditev pravilna — mi pa sumnjamo v to.

Dalje omenja isti govornik napore vlade da pometa z liberalizmom (to je tudi neka vrsta svobode — namreč svoboda izkoriščanja sibkejšega po močnejšem), o potrebi državne kontrole v narodnem gospodarstvu in vpoštevanje delavskih zahtev in pravic do dela s strani vlade. Omenja tudi, da treba najti pravično razdelbo med kapitalom in delom, zato so potrebni pravični zakoni, biti mora zanjena minimalna mezda in zagotovljen delavstvu življenjski obsto v starosti. Vse to — pravi — se bo izvršilo s sodelovanjem »nacionalno« orientiranega delavstva.

Kaj pa ostali? Ali bodo tudi v bodoče izneli besedo le monopolizirani »nacionalisti«? Ali nas bodo večno pitali s tistimi frazami o »nacionalizmu« in »svobodje«, pri tem pa gre zmeraj vse na slabše in smo z vsakim dnem bolj lačni. Sedaj, pred volitvami, še mnogo govori o javnih delih itd. itd. — kaj pa so ti gospodje do sedaj delali? Ali prej tega niso vedeli ali videli?? Ne — mi smo teh večnih obljub že zdavnaj siti, ne bomo več čakali rešitve in dela od kakšnega »nacionalnega« odrešitelja ali »führerja«, ampak bomo vzeli našo usodo sami v roke — dovolj imamo fraz!

Samo pogledimo en primer, kako se vrši kontrola »narodnega« gospodarstva. Vzemimo na primer avtomobil in riž. Avtomobile uporabljajo v večini le premožnejši sloji, največ pa bogataši, riž pa konsumira le lačna in revna delavska masa. Prvemu je bila taksa popolnoma črtana, rižu pa užitina povišana za 1 Din na kg.

Torej kje je ostalo tu delavstvo — pa tudi ono »nacionalno« orientirano?

Kar se pa ostalih socialnih zahtev tiče, je bilo vse le pogrevanje naših socialističnih zahtev — seveda za volitve pride vse prav, ker samo z govori o »nacionalizmu« in »svobodje« tudi nacionalno orientirano delavstvo ne bo nasičeno.

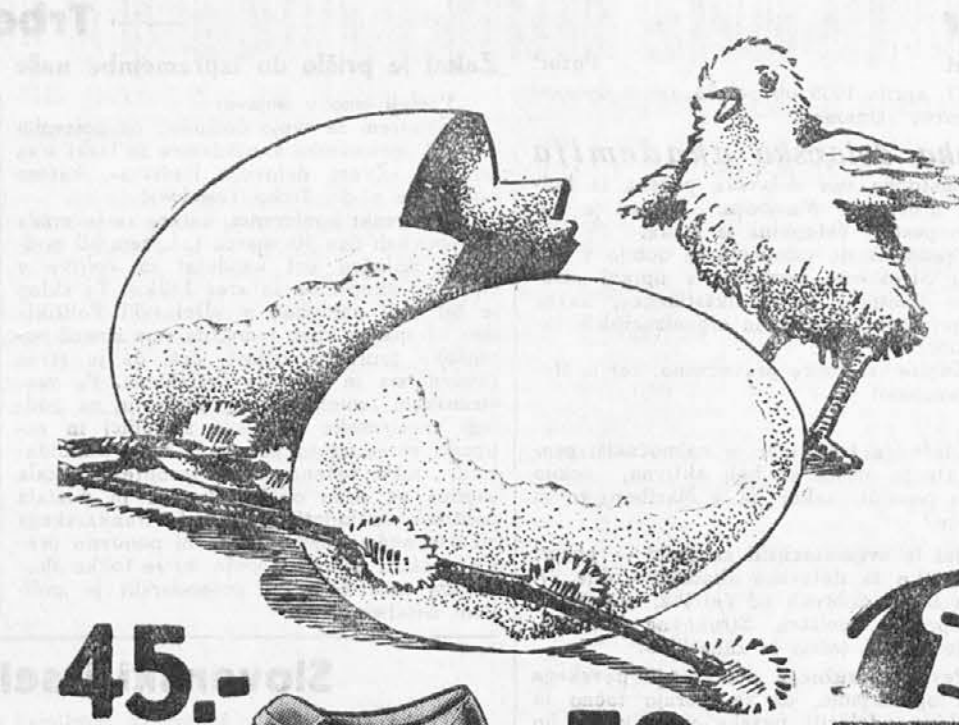
Češki delegat pa ni prav nič omenil delavskega vprašanja, gotovo je mnenja, da to ne interesira »nacionalno-socialističnega« delavstva. Povedal pa je, da ima Češka politično demokracijo, manjka ji pa gospodarska demokracija, katero mislijo oni vpostaviti. Pri tem smo slišali tudi par ploskačev in par »bravo«-klicev. Samo pogledimo kakšna demokracija vlada pri podobnih bratcih v Nemčiji, pa najsibo politična ali gospodarska. Tam ni ene ne druge!

Beograjski zastopnik Dejnevici govori vsemu slovenskem delavstvu . . . kateremu neki. Ali se to imenuje slovensko delavstvo, kar je bilo v Celju? Dalje omenja delo in napore »nacionalno-socialističnega« delavstva za doseganje boljših življenjskih pogojev delovnemu človeku.

Radi bi vedeli, v čem so tisti napori in v čem tisto delo — to pa ta gospod ni povedal, ker tega tudi povedati ne ve.

Govoril je tudi zastopnik Delavske zbornice (ki seveda ni marksistična organizacija, kot to trdijo nemarkisti). Pogled je zopet del socialnih zahtev socialistično orientiranega delavstva, katere v takih slučajih vedno prav pridejo, četudi niso dobesedno mišljene. Govoril je o bedi in siromaštvu delavstva, o zahtevi po starostnem zavarovanju, socialnem zavarovanju, o zakonitvi minimalne mezde in sploh o zboljšanju socialne zakonodaje itd.

Pozabil pa je povedati, odkod in zakaj ta beda in siromaštvo pri delovnem ljudstvu, ko vendar le ono dela in vzdržuje vse »narodno« gospodarstvo, dočim se oni, kateri ne delajo, gibljejo v izobilju in bodo povrh še oproščeni raznih »nepodnosivih« taks in davščin. Tudi ni povedal, odkod se bodo vzela sredstva za odpravo brezposelnosti, za socialno zavarovanje itd. Mi pa dobro vemo, kako se to dela v »nacionalno-socialistični« državi, zato najodločneje odklanjamo tak način prakticiranja pri nas. Delavec je itak že suženj, ne zasluži niti za lastno prehrano, delati mora skoraj zastopaj, ali naj potem še brezposelnost podpira, ali naj on, sam lačen, nasiči lačne? Ne, tega ne bomo dopustili, sredstva naj se jemljejo tam, kjer je večji kup!

ZA VELIKO NOČ ČEVLJE

Rata

45.-

Vel. 9-11½

59.-

Vel. 9-11½

79.-

59.-

99.-

79.-

99.-

Rata

Dalje nismo imeli čast poslušati, ker je radio-postaja prekinila prenos.

Torej vse skupaj velik nič, kateri je še povrh v sredini prazen.

Pri tej priložnosti bi pa še vprašali, zakaj se ne dovoli našemu delavstvu predavanja in propaganda v radio? Mi smo vendar upravičeni, smo v večini ter sorazmerno več vplačamo za radio pristojbine. Ako je radio na razpolago par ljudem, tedaj mora biti na razpolago tudi za naše res delavske zahteve in namene, čeravno nimamo »nacionalizma« v monopolu.

Zahtevamo, da se ukrenejo potrebni koraki pri radio-postaji Ljubljana, da se tudi nam dovoli radio-prenosi, drugače pa odpovemo naše skatlje — in naj tisti gospodje, ki v radio govore, sami poslušajo svoje govorance, katerih smo mi že zdavnaj siti.

F. F.

KUPOJMO DOMAČE BLAGO! Obačilni predmeti pri Gogali na Jesenicah so delo domačega delavca, zato je izdelava tudi trpežna, blago dobro, cene zmerne in izbira vseh oblačil za deklice, dečke, dame in gospode vedno velika. Priporočata se krojaštvo in trgovina Ivan Gogala na Jesenicah.

Obleke,
klobuke,
perilo,
sportne potrebnosti itd.

kupite ugodno pri
Jakob Lah
Maribor, Glavni trg 2

Kovčke, torbice, listnice, gamaše, nahrbtnike priporoča po nizkih cenah

IVAN KRAVOS
Maribor, Aleksandrova c. 13

Izvrstno pekarsko vino

lasten pridelek, se dobi pri ERNST REISER Pekre št. 57. V velikonočnem tednu popust. Cene za liter Din 7.—, 9.—, 11.—.

Trajno kodranje po najnižji ceni!

V brivskem salonu **FRANJU MAUSER** v Okrožnem uradu v Ljubljani so cene za trajno kodranje globoko znižane. Najvišja cena je Din 60.—. Zato vsi v brivski salon v Okrožnem uradu, Miklošičeva cesta 20, kjer se izvršujejo vsa frizerska in brivska dela po najnižji ceni.

Naročajte in širite „Del. Politiko“!

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnе v Mariboru. - Telefon štev. 2324.